

Лектор дисципліни
Контактна
інформація лектора
(e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНТАЦІЙНЕ ЛІСОВИРОЩУВАННЯ»

Ступінь вищої освіти – Магістр
Спеціальність - 205 «Лісове господарство»
Освітня програма - «Лісове господарство»
Рік навчання - 2, семестр – 3
Форма навчання – денна, заочна
Кількість кредитів ECTS - 5
Мова викладання – українська

Чорнобров Оксана Юріївна, к.с.-г.н., старший викладач
кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій
корпус 1, к. 125, тел. (044) 527-87-47
e-mail: o_chornobrov@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1551>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Успішне вирощування лісових насаджень промислового призначення потребує комплексу науково обґрунтованих заходів, які забезпечують створення оптимального екологічного середовища починаючи отриманням насіння і закінчуючи формуванням біологічно стійких деревостанів. Мета дисципліни полягає в опрацюванні студентами системи заходів, спрямованих на створення і вирощування плантаційних лісових насаджень. Завдання дисципліни – забезпечити засвоєння студентами основних принципів створення лісових плантацій різного цільового призначення; добору деревних рослин; відбору типів лісових плантацій залежно від мети господарювання; технології створення та вирощування плантаційних насаджень різного цільового призначення; ефективних агротехнічних заходів із вирощування плантацій; правил та критеріїв оцінки якості лісових плантаційних насаджень залежно від їхнього цільового призначення.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі лісового та мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площі лісів.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН): ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень. ПРН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших

джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання. РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Плантаційне лісовирощування та його сучасне значення / Основні терміни та визначення, що стосуються плантаційного лісовирощування	2 / 2	Знати актуальність, сучасне значення та місце плантаційного лісовирощування в справі відтворення лісів та історію його становлення. Розрізняти типи плантацій різного цільового призначення. Розуміти біологічні та технологічні основи плантаційного лісовирощування. / Знати терміни	Виконання практичної роботи № 1	5
Тема 2. Чинники, які впливають на продуктивність плантацій / Характеристика та лісокультурна оцінка земель, відведених під створення плантацій	2 / 2	Знати та розрізняти чинники, які впливають на продуктивність ПЛК. / Вміти охарактеризувати та оцінити лісокультурні землі, відведені під створення плантацій згідно із індивідуальним завданням	Здача практичної роботи № 2.	10
Тема 3. Обґрунтування та засадничі питання організації плантаційного лісовирощування / Вибір деревних рослин і видів садивного матеріалу для створення плантацій та їх	2 / 2	Знати особливості добору деревних рослин для створення плантацій. Чинники, що визначають використання окремих деревних	Виконання практичної роботи № 3	10

обґрунтування.		рослин в умовах України. Садивний матеріал для створення плантацій: заготівля, зберігання, висаджування. / Вміти добрати види рослин та садивного матеріалу для лісокультурних ділянок згідно індивідуального завдання.		
Тема 4. Принципи організації лісових плантаційних підприємств / Потреба та вартість садивного матеріалу для створення запроектованих плантацій на ділянках 1 і 2.	4 / 2 / 1/1	Знати основні організаційні засади створення плантаційних насаджень та шляхи підвищення ефективності ведення господарства у плантаційних лісових підприємствах / Вміти розрахувати потребу та вартість садивного матеріалу на ділянках 1 і 2.	Виконання практичної роботи № 4 Захист самостійної роботи № 1 Модуль 1 (підсумковий тест)	10 35 30
Всього за 1 модуль				100
Модуль 2				
Тема 5. Технології створення плантацій сосни звичайної / Розробка і обґрунтування агротехнічних та технологічних параметрів створення плантації на лісокультурних ділянках № 1 і 2.	2 / 2	Знати головні технологічні аспекти створення та експлуатації плантацій хвойних деревних рослин в умовах України. / Вміти розробити та обґрунтувати агротехнологічні параметри створення плантацій на ділянках 1 і 2 згідно індивідуального завдання.	Виконання практичної роботи № 5	10
Тема 6. Технології створення плантацій ялини європейської / Розрахунок кошторису прямих витрат на створення плантацій.	2 / 2	Знати технологію створення лісосировинних та біоенергетичних плантацій тополі в умовах України (	Виконання практичної роботи № 6.	10

		підготовка лісокультурної площі, садіння, удобрення, догляд, проведення рубок догляду) рослин / Вміти провести розрахунок кошторису прямих витрат на створення плантацій.		
Тема 7. Технології створення плантацій тополі / Організація і охорона праці при їх створенні плантаційних лісових культур	2 / 2	Знати технологію створення лісосировинних та біоенергетичних плантацій та особливості вирощування другої генерації вербових плантацій. / Вміти Організувати безпечну працю при створенні плантаційних лісових культур	Виконання практичної роботи № 7.	10
Тема 8. Технології створення плантацій верби / Розрахунок потенційної та проектної продуктивності плантацій. Розробка комплексу заходів, необхідних для вирощування плантацій після їхнього створення.	4 / 2 /1/1	Знати, що таке потенційна продуктивність лісосировинних плантацій та основні положення методики її визначення. Розуміти шляхи підвищення продуктивності плантаційних насаджень. / Вміти розрахувати потенційну та проектну продуктивність плантацій згідно індивідуального завдання.	Виконання практичної роботи № 8 Захист самостійної роботи № 2 Модуль 2 (підсумковий тест)	10 30 30
Всього за 2 модуль				100
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів
-----------------------------------	--

перескладання:	відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Розрахункові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Біологічні та технологічні основи плантаційного лісовирощування: моногр. Фучило Я.Д., Ониськів М.І., Сбитна М.В. Київ, 2006. 394 с.
2. Біологічні, екологічні та технологічні аспекти плантаційного вирощування тополі в умовах Київського Полісся. Фучило Я.Д., Літвін В.М., Сбитна М.В. Київ: Логос, 2012. 214 с.
3. Відтворення лісів та лісова меліорація в Україні: витоки, сучасний стан, виклики сьогодення та перспективи в умовах антропоцену : монографія / Колектив авторів за заг. ред. С.М. Ніколаєнка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 317 с.
4. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. Київ, 1995. 64 с.
5. Лісове насінництво. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Львів: Світ, 1998. 434 с.
6. Методичні вказівки до вивчення та дослідження лісових культур: навчальне видання. Гордієнко М. І., Маурер В. М., Ковалевський С. Б. Київ, 2000. 101 с.
7. Основи генетики й селекції лісових рослин. Яцик Р.М., Гайда Ю.І., Слущик В.М. Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. 288 с.
8. Плантаційне вирощування деревної сировини для потреб целюлозно-паперової та інших галузей промисловості: методичні рекомендації. Ониськів М. І., Фучило Я. Д., Сбитна М. В. Київ, 2003. 53 с.
9. Плантаційне лісовирощування. Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів ОС «Магістр» за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Чорнобров О.Ю., Пінчук А.П., Кайдик О.Ю., Іванюк І.В., Маурер В. М., Бойко О.Л. К.: РВЦ НУБіП України, 2023. 44 с.
10. Плантаційне лісовирощування: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Дебринюк Ю.М., Фучило Я.Д., Гузь М.М. Львів, 2020. 428 с.
11. Створення та вирощування енергетичних плантацій верб і тополь.

Фучило Я.Д., Сбитна М.В., Фучило О.Я. Київ: Логос, 2009. 84 с.

12. Фучило Я.Д. Плантаційне лісовирощування: теорія, практика, перспективи. Київ: Логос, 2012. 463 с.

13. Шевченко С. В. Тополя та її культура в західних областях УРСР. Львів, 1958. 108 с.

Інформаційні ресурси

1. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів. URL: <https://link.springer.com/>

2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/554>

4. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

5. Український інститут експертизи сортів рослин. URL: <https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin>